

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Nikola Hrůzová**
Název diplomové práce: **Vyvlastnění a omezení vlastnického práva**
Oponent diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 8 %.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku vyvlastnění a omezení vlastnického práva. Vytkla si za cíl poskytnout ucelený pohled na problematiku týkající se vlastnického práva, zejména jeho omezení a zhodnotit právní úpravu. Práce je rozvržena do pěti kapitol. Po úvodu následuje kapitola nazvaná historický exkurz vývoje vlastnického práva a jeho omezení, poté práce pokračuje pojednáním o pojmu vlastnického práva, třetí kapitola se věnuje pojmu omezení vlastnického práva. Těžiště práce má být v kapitole čtvrté pojednávající o soukromoprávním omezení vlastnického práva. Práci uzavírá kapitola nazvaná veřejnoprávní omezení vlastnického práva zahrnující i úpravu vyvlastnění a poté závěr.

Úvodní kapitolu – historický exkurz vývoje vlastnického práva a jeho omezení, autorka začíná konstatováním, že téma omezení vlastnického práva je obsáhlé a proto se v první kapitole zaměří pouze na omezování a odnětí vlastnického práva v letech 1939 až 1945 ve vztahu k židovskému obyvatelstvu, neboť *„na tomto příkladu lze krásně, byť se jedná o temnou historickou etapu, demonstrovat způsoby omezování a následného odnětí vlastnického práva“*. Výklad pak začíná vymezením základních pojmů, a to pojmu „Žid“ podle nařízení Říšského protektora v Čechách a na Moravě a podle nacistických norimberských zákonů. Navazuje popisem předpisů a institucí podílejících se na arizaci židovského majetku. Dále autorka plavmo přechází k postavení židovského obyvatelstva před druhou světovou válkou a v průběhu války, přičemž zřejmě vychází ze zmíněné nacistické definice pojmu Žid. Jinak totiž nelze pochopit to, proč své úvahy začíná právě uvedeným vymezením tohoto pojmu. Výklad uzavírá popisem arizace židovského majetku se zmínkou,

že ruku v ruce s perzekucí rasovou šla i perzekuce majetková. Tento „*historický exkurz*“ postrádá ovšem jakékoliv hodnocení autorky, dále na něj autorka nijak nenavazuje, není o něm zmínka ani v závěrech práce.

Je naprosto nepochopitelné, proč si autorka pro historický exkurz o vývoji omezení vlastnického práva u nás vybrala právě arizaci židovského majetku za Protektorátu Čechy a Morava. Je obtížné pochopit, zda si autorka skutečně myslí, že šlo o jednu z etap našeho právního vývoje, která by mohla mít nějaký reflex v navazujících právních úpravách, a proto právě arizaci a nacistické rasové předpisy uvádí jako historický exkurz. Pokud si to autorka skutečně myslí, čemuž by nasvědčoval úvod první kapitoly, kde volbu tohoto exkurzu odůvodňuje tím, že poskytuje „*krásný příklad omezování vlastnického práva*“, pak jde o velmi smutný případ nevzdělanosti. Autorka si neuvědomuje, že arizace židovského majetku jako součást Holocaustu byla hrůzným historickým excesem, který je-li připomínán, je připomínán jako něco, co už by lidstvo nemělo nikdy opakovat, nikoli jako příklad etapy právního vývoje. Autorka nepostřehla ani, že Československo se od majetkových převodů v letech 1939 až 1945 distancovalo (stejně jako jiné evropské státy) zákonem č. 128/1946 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících. Rovněž, pokud autorka dokáže pro účely výkladu právní úpravy omezování vlastnického práva citovat rasové předpisy Říšského protektora a norimberské zákony, pak je to nejen smutný doklad o úrovni její obecné vzdělanosti, ale i o pochopení pojmu právo a jeho realizace. Patrně si neuvědomuje, že právo není jen text vyjádřený v paragrafech. Konečně, není vůbec zřejmé, proč si právě tuto problematiku autorka vybrala, neboť (naštěstí) nijak tento „*příklad omezování vlastnického práva*“ nereflektuje v dalším výkladu ani v závěrech práce. Jde o naprosto samoučelnou kapitolu, která nese svědčí o ničem jiném, než o tom, co je řečeno výše.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem nemohu diplomovou práci v tomto stavu doporučit k obhajobě. Pro účely obhajoby by práce měla být přepracována tak, aby historický exkurz, bude-li vůbec zapotřebí, se zabýval skutečně etapou, která tvoří naši právní historii, nikoliv tím, co by se v právním vývoji nikdy nemělo objevit.

V Praze dne 7. 5. 2024

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,